Kornelia Jastrzębska

Immersja językowa

metoda, która sprzyja nauczaniu języków obcych

Współcześnie żyjemy w coraz większym pędzie, wiele działań podejmujemy pod presją czasu, często korzystamy z produktów typu dwa w jednym – bo szkoda nam każdej chwili. Chcemy, żeby nasze aktywności zajmowały niewiele czasu, a jednocześnie przynosiły oczekiwane rezultaty. Czy języków obcych można również nauczyć się skutecznie w krótkim czasie?

Czy możecie wyobrazić sobie sytuację, w której uczniowie zgłębiają tajniki języka obcego, ucząc się jednocześnie matematyki, historii czy geografii? Takie połączenie jest możliwe i przynosi widoczne korzyści w obu sferach: poszerza się wiedza z zakresu jednego z przedmiotów szkolnych, a płynność językowa wzrasta. Ta metoda w nauczaniu języków obcych nazywa się immersją językową. Zwiększa ona nie tylko efektywność nauki, ale również sprawia, że sam proces uczenia staje się dla uczniów przyjemny, ponieważ nie pracują ze sztucznie wykreowanymi na potrzeby nauki języka obcego tekstami i zadaniami. Ponadto poruszana jest przede wszystkim problematyka interesująca uczniów, która jednocześnie jest zgodna z podstawą programową obowiązującą na danym etapie kształcenia.

Jak to wygląda w praktyce?

Nauczanie za pomocą immersji językowej odbywa się poprzez dosłowne „zanurzenie" ucznia w języku obcym (ang. *immersion* 'zanurzenie'), czyli otoczenie go nim w codziennych sytuacjach. Najprostszym rozwiązaniem jest wyjazd do kraju, w którym używa się danego języka. Stałe przebywanie w konkretnym kręgu językowym spowoduje, że podświadomie mózg dziecka „przestawi się" na myślenie w języku obcym. Dzięki temu będzie ono nie tylko rozumiało coraz więcej, ale również potrafiło samo zbudować coraz więcej zdań w innym języku.

Co zrobić, jeśli nie mamy możliwości wysłać dziecka za granicę, aby tam poprawiało swoje zdolności lingwistyczne? Specjaliści sugerują, aby do otoczenia, w którym przebywa dziecko, wprowadzić jak najwięcej autentycznych materiałów w języku obcym. Można na przykład przestawić język gadżetów elektronicznych używanych przez dziecko (np. telefonu, tabletu) na obcy lub korzystać z obcojęzycznych materiałów: bajek, filmów, nagrań, programów telewizyjnych, książek. Jeśli mamy taką możliwość, warto również znaleźć native speakera, tak, aby dziecko mogło wykorzystywać poznawany język do codziennych rozmów.

Wiele osób, które w późniejszych latach życia zaczęły uczyć się języka obcego, doświadczyło problemu, jakim jest blokada językowa. Co ciekawe, przy nauczaniu za pomocą metody immersji trudność ta występuje bardzo rzadko, ponieważ język nie jest tu obiektem nauczania, ale medium, za pomocą którego dziecko uczy się innych rzeczy.

Nauczanie za pomocą immersji językowej najlepiej wprowadzać w okresie, kiedy umysł dziecka jest najbardziej chłonny, dlatego im wcześniej zaczniemy, tym szybciej i więcej dziecko się nauczy. Aktualnie metodę tę wprowadza do swojej oferty wiele przedszkoli. Najczęściej tego typu zajęcia prowadzone są przez native speakerów i odbywają się w naturalnych warunkach, tj. podczas jedzenia, zabaw oraz innych aktywności typowych dla przedszkolaków. Dzięki temu, że proces nauki zachodzi w sytuacjach, które są dla maluchów istotne, zapamiętują one nowe słowa szybko i istnieje większe prawdopodobieństwo, że poprzez ich częste wykorzystywanie utrwalą nowopoznane wyrażenia.

Wiele osób, które w późniejszych latach życia zaczęły uczyć się języka obcego, doświadczyło problemu, jakim jest blokada językowa. Co ciekawe, przy nauczaniu za pomocą metody immersji trudność ta występuje bardzo rzadko, ponieważ język nie jest tu obiektem nauczania, ale medium, za pomocą którego dziecko uczy się innych rzeczy. Uczniowie nie poznają zasad gramatycznych – zamiast tego, używając języka w codziennych sytuacjach, uczą się, jak za jego pomocą komunikować różne kwestie. Metoda ta przynosi oczekiwane efekty, bo jest naturalna i jednocześnie najbardziej zbliżona do sposobu przyswajania języka ojczystego przez dzieci.

REKLAMA

szkolenie zamknięte dla Rady Pedagogicznej

Jak wykorzystać Metodę Labana w pracy z dziećmi

edukator Aleksandra Kozendra

www.szkolenia.blizejprzedszkola.pl

Korzyści

Badania wykazują wielorakie korzyści wynikające z nauczania za pomocą immersji językowej:

- **lepsze wyniki w nauce.** Zdolności poznawcze dziecka uczonego za pomocą immersji są bardziej rozwinięte niż w przypadku dzieci nauczanych tradycyjnymi metodami, ponieważ szybciej kojarzą fakty i wykazują się większą kreatywnością. Ponadto łatwiej przychodzi im rozwiązywanie problemów i odnalezienie się w środowisku wielokulturowym. Immersja wykorzystywana również w późniejszych etapach nauczania może sprzyjać temu, iż dziecko będzie bardziej konkurencyjne w stosunku do swoich rówieśników na globalnym rynku pracy;

- **poczucie pewności swoich umiejętności językowych.** Nauka języka obcego metodą immersji zapobiega powstawaniu bariery językowej, ponieważ nacisk stawia się nie na poznawanie reguł języka, ale na komunikację treści. Dzięki temu uczniowie nie mają obaw, że użyli np. niewłaściwego czasu gramatycznego. Celem tych działań jest wypracowanie umiejętności nawiązywania naturalnych i pozbawionych stresu interakcji między użytkownikami języka;

- **naturalne przyswajanie treści, atmosfera sprzyjająca przyjemnej nauce.** Dzięki wykorzystaniu metody immersji dzieci nie czują typowej atmosfery „uczenia się", co jest szczególnie istotne w przypadku, gdy nie wykazują one zainteresowania standardowymi metodami nauczania. Każde dziecko jest na swój sposób ciekawe świata, a doświadczony nauczyciel będzie to w stanie wykorzystać do przygotowania materiałów do nauczania języka obcego. Warto zaznaczyć, że to, co jest naturalne, nie oznacza wcale, iż nie sprawi dziecku większych trudności. Zazwyczaj początki wdrażania immersji bywają stresujące i frustrujące, zarówno dla dziecka, jak i dla rozpoczynającego nauczanie tą metodą nauczyciela. Warto jednak pokonać te trudności, ponieważ badania potwierdzają, że przy dłuższym stosowaniu metoda jest skuteczna;

- **zachęcanie dziecka do poznawania innych kultur i zwyczajów.** Wykorzystanie metody immersji sprzyja urozmaiceniom, czyli prowadzeniu zajęć, które nie są zazwyczaj realizowane w tradycyjnym modelu nauczania, np. warsztaty kulinarne czy kulturowe, nauczanie etykiety. Podczas takich aktywności łatwo zwiększyć zaangażowanie dziecka, np. prosząc go o przygotowanie wraz z rodzicami dań typowych dla danej kuchni i przyniesienie ich do przedszkola.

Sposoby wdrażania metody immersji

Wdrażanie metody immersji językowej z początku może stanowić wyzwanie. Poniżej znajduje się kilka metod, które pomogą zmniejszyć ryzyko niepowodzenia oraz przekroczyć barierę nowości, zarówno dla uczniów, jak i nauczycieli.

1 Staraj się, aby przekazywane przez ciebie komunikaty były proste i jasne. Trudne i złożone zdania, zamiast zaciekawić przedszkolaka, mogą go zniechęcić, ponieważ nie będzie znał zbyt wielu słów, których używasz. W miarę możliwości podawaj również przykłady. Pomogą one dzieciom lepiej zrozumieć to, co chcesz im przekazać.

2 Używaj obrazów. Dzieciom ciężko jest przez dłuższy czas skupić uwagę na jednej czynności. Staraj się więc urozmaić kierowany do nich przekaz – nie tylko mów, ale również prezentuj za pomocą obrazów, gestów i ruchów. Wykorzystaj: **kolory**, aby przyciągnąć uwagę ucznia; **maskotki i przedmioty z życia codziennego**, aby przedstawić dany pomysł lub aktywność; **schematy**, ponieważ dla niektórych uczniów stanowią one ułatwienie dla zapamiętania przedstawionego materiału; **język ciała**, za pomocą którego możesz zobrazować niektóre nastroje – warto urozmaicać mimikę twarzy, gestykulację i wprowadzać nietypowe ruchy; **plakaty i obrazy,** które mogą na stałe zawisnąć w sali zabaw dzieci; **filmy,** które będą dla dzieci interesujące – dzięki połączeniu obrazu i dźwięku łatwiej jest im zrozumieć niektóre treści.

3 Pamiętaj o stałym motywowaniu uczniów. Możesz ich nagradzać za wiele aktywności, np. za ponadprzeciętne zaangażowanie w zajęcia, bardzo dobre zachowanie. Takie sytuacje są świetną okazją do pochwalenia dziecka i zmotywowania go do dalszej pracy. Warto także docenić dziecko, gdy bardzo się stara lub zrobiło postęp.

4 Wykorzystaj święta kalendarzowe i towarzyszącą uroczystą atmosferę, aby uczynić naukę efektywniejszą. Dzieci lepiej zapamiętają dany materiał, jeśli będzie się on im z czymś kojarzył. Bardzo dobrym pomysłem jest przygotowanie rocznego planu nauczania w oparciu o kalendarz. Tym sposobem dzieci będą mogły odliczać czas, który pozostał do danych świąt.

Metoda immersji skierowana jest nie tylko do nauczycieli języków obcych, ale do wszystkich, którzy chcą zapewnić swoim podopiecznym optymalne warunki do nauczania języka obcego. Warto zauważyć, że również rodzice w domu mogą przyczynić się do tego, że ich dziecko będzie funkcjonowało w otoczeniu wspierającym rozwój zdolności lingwistycznych, np. poprzez oglądanie z nim obcojęzycznych bajek, czytanie takich książek lub prowadzenie gier i zabaw. ■

Kornelia Jastrzębska – ukończyła studia MBA na Uniwersytecie Northampton w Wielkiej Brytanii. Metodyk i lektor języka angielskiego. Swój zawód wykonuje z pasją, stale rozwijając posiadany warsztat pedagogiczny. Ma doświadczenie zarówno w pracy z dziećmi, jak i dorosłymi.